

De boerenwoning en haar bewoners

Berend Wezenberg en Johanna Schemmekes - Jannes Wezenberg en Hendrina Felix

In 1795 wordt bij de volkstelling als bewoner van dit huis Berent Wezenberg genoteerd. Hij is daghuurder en woont er met vijf personen, alle kinderen worden hier meegerekend.

Bernardus (Berend) Wezenberg is een zoon van Joannes Berens (Jannes) Wezenberg en Johanna Cornelia Geertruida Zwiensen Veltcamp. Hij is geboren rond 1750 te IJsselmuiden en is katholiek gedoopt op 22 januari 1750 te Kampen. Hij is getrouwd op 8 maart 1778 te IJsselmuiden met Joanna Maria Schemmekes, dochter van Gerrit Hendriks Schemmekes en Hendrika Harms Winter. Zij is geboren rond 1752 te IJsselmuiden en is katholiek gedoopt op 13 mei 1752 te Kampen.

Gezien de volgorde van de genoteerde huisgezinnen in volkstellingen en hoofdgeldregisters, lijkt het er sterk op dat Berend is geboren aan de Dorpsweg in een boerderij op de plek waar nu Hervormd Centrum 'De Zaaier' te vinden is. In deze boerderij hebben altijd Wezenbergen gewoond. De familie Schemmekes woonde (kort) naast hen. Wat dat betreft heeft het Berend heel wat jaren gekost om zijn buurmeisje te overtuigen om met hem te trouwen. Beide gezinnen waren overigens *'van den armenstaat trekkende'*...

Uit het huwelijk van Berend en Johanna Wezenberg-Schemmekes zijn geboren in IJsselmuiden en gedoopt te Kampen:

- Gerhardus, gedoopt op 15 juni 1779. *Hij was getrouwd met Gerritdina Wezenberg.*
- Henrica, gedoopt op 25 februari 1781. *Waarschijnlijk jong overleden.*
- Henricus, gedoopt op 2 november 1783. *Waarschijnlijk jong overleden.*
- Gerarda, gedoopt op 28 maart 1785. *Waarschijnlijk jong overleden.*
- Gerardina, gedoopt op 10 juni 1787. *Waarschijnlijk getrouwd met Hermanus Wesenberg.*
- Johannes, geboren op 8 oktober 1789. *Hij was getrouwd met Hendrina Felix.*
- Henrica, geboren op 30 december 1792. *Waarschijnlijk jong overleden.*

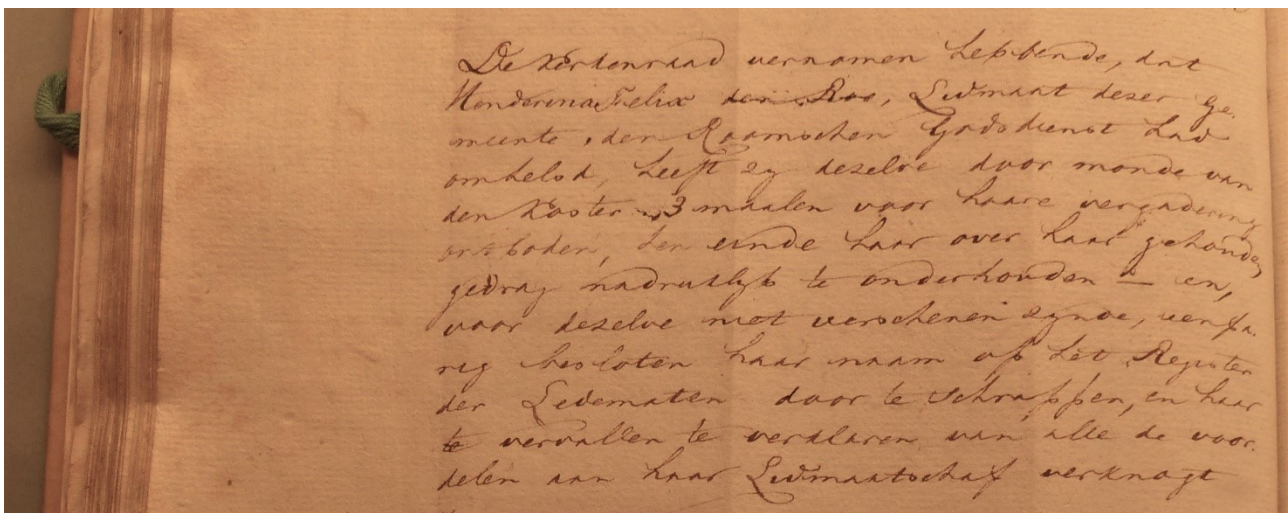
Berend is overleden op 8 november 1809 te IJsselmuiden, drie maanden na het huwelijk van zoon Johannes. Hoogstwaarschijnlijk zijn zoon Johannes en schoondochter Hendrina in 1809 bij vader en moeder ingetrouwd. Joanna Maria is overleden op 5 januari 1823 te IJsselmuiden.

Johannes Wezenberg (doorgaans geschreven als Jannes Wesenberg) is vanaf 1809 de huurder van de boerenwoning op Ittervecht. In 1828 wordt hij genoemd in de koopakte, wanneer Klaas Huisman het goed Ittervecht koopt van de erven Bondam: *'een boerenwoning met de daarbij behorende tuingrond zoo als thans bij J. Wezenberg gebruikt word'.*

Johannes Wezenberg is op 30 juni 1809 te IJsselmuiden voor het gericht in ondertrouw gegaan en aldaar voor het gericht getrouwd én in de RK Paterskerk te Kampen op 16 juli 1809 met de eveneens 19 jarige Hendrina Felix, gedoopt op 9 augustus 1789 (Nederduits Gereformeerd!) als dochter van Gerrit Felix en Aaltjen Hendriks. Het betreft dus een gemengd huwelijk (de man is katholiek en de vrouw protestant). Het gezin blijft katholiek, Hendrina verliest haar lidmaatschap en de kinderen die geboren worden zijn gedoopt in de Paterskerk te Kampen.

Ondertrouwboek IJsselmuiden: *'Den 30 van zomermaand 1809 (30 juni). Schout. D.G. Escher, keurn. G. Struik en J. Ridderinkhof. Zijn na gedaan verzoek op een zeegel van zes stuivers in wettige ondertrouw opgenomen Johannes Weezenberg j.m. geb. en woonende te IJsselmuiden met Hendrina Felix j.d. geb. en woonende te IJsselmuiden. Getrouwd den 16 van hooijmaand 1809 (16 juli).'*

Trouwboek Paterskerk Kampen: *'16 julii - matrimonium contraxerunt (zij sloten een huwelijk) Joannes Wezenberg et Hendrina Felix. Test. f. Stephanus Woertman et Joanna Cremer.'*¹

Kerkenraadsnotulen Hervormde Gemeente IJsselmuiden: *'De kerkenraad vernomen hebbende, dat Henderina Felix, Lidmaat dezer gemeente, den Roomschen Godsdienst had omhelsd, heeft zij dezelve door monde van den Koster 3 maalen voor haare vergadering ontboden, ten einde haar over haar getoonde gedrag nadrukkelijk te onderhouden en voor hetzelfde niet verschenen zijnde, eenparig besloten haar naam op het Register der Ledematen door te schrappen, en haar vervallen te verklaren van alle de voordelen aan haar Lidmaatschap verknogt.'*

Uit het huwelijk van Jannes en Hendrina Wezenberg-Felix zijn geboren in IJsselmuiden:

- Berend, gedoopt op 1 juni 1811. *Hij was getrouwd met Grietje Blijdestein.*
- Aleida, gedoopt op 8 januari 1813. *Zij was getrouwd met Gerrit Richers.*
- Jan, geboren op 9 september 1815. *Hij is overleden aldaar op 22 juli 1830.*
- Jacob, geboren op 24 juli 1818. *Hij was getrouwd met Aleida Gooij.*
- Gerrit, geboren op 4 januari 1822. *Hij was getrouwd met Johanna Maria Daalhof.*
- Hendrina, geboren op 14 april 1824. *Zij was getrouwd met Jan Wezenberg.*
- Geertruida, geboren op 20 mei 1827. *Zij was getrouwd met Willem Kolleman.*

Jannes is enkele malen getuige bij het aangeven van geboren kinderen van buurman Arend Potkamp, bijvoorbeeld in februari 1827: *'getuige is Jannes Wesenberg, groenboer alhier'*. Bij het aangeven van het overlijden van zoon Jan Wesenberg in 1830 zijn Gerrit Kerke en Arend Potkamp aanwezig, als burens en getuigen.

De familie Wezenberg is in / rond 1832 vertrokken naar een ander adres, omdat in 1833 een andere huurder van de boerenwoning wordt vermeld en het Kohier Schoolgeld van 1833 meldt dat Jannes Wesenberg bijwoner is op het adres Wijk 1 nr. 26 bij Hermannus Wesenberg en Gerridina Wesenberg. Zij wonen nu aan de Dorpsweg, tegenover de kerk, in het (voor)ouderlijk huis. Hoogstwaarschijnlijk is Gerridina de zus (Gerardina van 1787) van Jannes, hoewel daar geen duidelijke bewijzen voor gevonden zijn. Wel zijn er kinderen van Hermannus en Gerridina vernoemd naar de gezamenlijke ouders Berend en Johanna.

Hendrina Wezenberg-Felix is overleden te IJsselmuiden aan de Dorpsweg op 3 april 1851. Jannes Wesenberg is overleden op 5 maart 1866 te IJsselmuiden aan de Trekvaart, op de leeftijd van 77 jaar.

De boerderij van de familie Wezenberg aan de Dorpsweg, uiteindelijk pas afgebroken begin jaren 60 om plaats te maken voor de entree van het Hervormd Centrum

Op de volgende pagina:

Krantenartikel over zwager Hermannus Wezenberg alias 'Mannus van Boertien' aan de Dorpsweg.

Uit 't Nieuws voor Kampen - 22 augustus 1951.

Van oude boerderijen die verdwijnen

Herinneringen aan een „gratis veearts”

IJsselmuiden heeft zich in de laatste eeuw ontwikkeld van een betrekkelijk klein dorpje, waarin slechts enkele boerenhuizen stonden, tot een welvarend dorp met een aaneengesloten woningbouw. Eeuwenlang leefde de bevolking op zich zelf en had nauwelijks omgang met andere streekbewoners. Slechts hier en daar stond een boerderij en alleen rond kerk en toren kon men spreken van een dichtere bebouwing. Dit is, vooral de laatste 50 jaar, radicaal veranderd. Open plaatsen komen er langs de voornaamste wegen, de Nieuweweg en de Dorpsstraat, vrijwel niet meer voor. Het landelijke van IJsselmuiden is grotendeels verdwenen en alleen de Baan heeft zich nog vrij goed in de oude toestand gehandhaafd. Hier kan men zich althans nog indenken, hoe het 100 jaar geleden in IJsselmuiden was. Vooral de nieuwbouw verjaagt veel van het landelijke van IJsselmuiden en de enkele oude boerderij, die er als verwaald tussen staat, houdt de herinnering nog levendig aan het IJsselmuiden van vroeger.

IJsselmuiden krijgt een nieuw gezicht

Nog slechts vijf boerderijen staan aan de Dorpsstraat en binnen niet al te lange tijd zullen deze ook verdwijnen. Eeuwen lang zijn ze bewoond door bekende IJsselmuidener families, zoals Sellis, Wezenberg en Scholten. De nazaten vormen nog een belangrijk deel van de dorpsbevolking. Tot kort voor de laatste wereldoorlog stonden langs de Dorpsstraat nog zeven boerderijen. Een werd er afgebroken en op dezelfde plaats werd een „burgerhuis” neergezet. Een andere werd ook afgebroken en op haar plaats werden drie winkelhuizen gebouwd.

Deze laatste boerderij stond op de hoek van de Baan en de Dorpsstraat en werd in vroeger jaren „het hoge huis” genoemd (niet te verwarren met „het hoge huis”, waarin nu dokter Blanken woont). Deze boerderij is eeuwenlang het verzamelpunt geweest van de IJsselmuidener jeugd. In vroeger eeuwen was dit huis tevens café, doch de laatste 200 jaar, toen het huis bewoond werd door de familie Scholten, was het een gewone boerderij. Toch bleef het jaren lang het punt voor de samenkomsten, tot langzamerhand het trefpunt deels verlegd werd naar de Kruisweg. Wel bleef de boerderij nog een geliefkoosd plekje van samenkomst, maar toen vlak voor de laatste oorlog de boerderij werd afgebroken, werd aan een eeuwenlange traditie een einde gemaakt.

Verder op, in de richting van de Grafhorsterdijk, liggen aan de rechterkant van de Dorpsstraat, op de FOXE, het bouwterrein van IJsselmuiden, nog twee boerderijen. Zo gauw de woningnood het even toelaat, zullen deze boerderijen verdwijnen.

Recht tegenover de eeuwenoude dorpskerk staat nog een boerderij, die het eigendom is van de Herv. kerk. Deze wil daar ter plaatse een verenigingsgebouw optrekken, maar door geldgebrek is er tot nu toe niets van gekomen. Aan deze boerderij is een merkwaardige herinnering verbonden door haar vroegere bewoners. Hier heeft jarenlang het geslacht der Wezenbergs gewoond. Bij de dood van Hermanus Wezenberg op 8 November 1941 stierf dit geslacht uit, doch de herinnering er aan zal in een wijde omgeving nog lang blijven voortleven.

Gratis veearts.

Sommige mensen hebben een schier bovennatuurlijke gave gekregen, die hen bij de andere mensen in een bijzondere sfeer van eerbied plaatsen. Soms gaan bepaalde gaven over van vader op zoon. Zo'n familie met bijzondere gaven was de fam. Wezenberg, die jarenlang in wijde omtrek

de diergeneeskunde uitoefende. Zij boekte vaak zulke verbluffende resultaten, dat er nu nog over gesproken wordt. Sinds wanneer zich de familie Wezenberg precies bezig hield met de veeartsenijkunde, is niet bekend. Vast staat, dat deze familie tenminste 140 jaar de oude boerderij tegenover de kerk heeft bewoond. De verdere gegevens verliezen zich in de schemer van het verleden.

De eerste persoonlijkheid, die uit deze schemer naar voren treedt, is de grootvader van Hermanus Wezenberg, beter bekend onder de naam van Mannus van Boertien. De grootvader van Hermanus deed reeds rond 1800 aan veeartsenijkunde. Hij was geen veearts. Diploma's had hij niet en een examen heeft hij nooit afgelegd. In die dagen ging het uitoefenen van de vee-

geneeskunde gemakkelijker dan tegenwoordig. De enkele veeartsen, die er toen waren, bedienden een groot arbeidsveld, terwijl het vertrouwen, dat de boeren hadden in deze heerschappien, niet altijd even groot was.

De Wezenbergs beoefenden de land- en tuinbouw, maar hun grootste liefde ging uit naar de levende have. Zij bezaten een gave, die andere mensen misten, nl. het met één oogopslag vaststellen aan welke ziekte een ziek dier leed. Vrijwel altijd, zo zegt men, gaven ze het juiste middel, dat meestal zelf gemaakt kon worden met behulp van eenvoudige ingrediënten.

Over Hermanus grootvader is overigens weinig bekend. Omstreeks 1878 is hij overleden. Zijn zoon Johannes zette het beroep voort en genoot algemene bekendheid onder de naam van Jannus Wezenberg. De laatste telg uit dit geslacht is de bekende „Mannus van Boertien”. Hij werd geboren op 30 Nov. 1855 en op 8 Nov. 1941 is hij op de oude boerderij kinderloos overleden. Deze tak der Wezenbergs is daarmede uitgestorven. De praktische kennis van het geslacht Wezenberg werd gegrond op de theoretische kennis uit het beroemde boek der familie. Dit boek werd omstreeks 1800 gedrukt bij de uitgever R. J. Schierbeek te Groningen. Dit boek is ontelbare malen geraadpleegd. Voorin vinden we talrijke aantekeningen, zowel van Hermanus grootvader als van zijn vader.

Hoe men er ook over denken mag, vast staat, dat de Wezenbergs een zegen geweest zijn voor de lijdende dieren uit die tijd. Van betaling wilden ze niet weten. Alleen de kosten brachten ze in rekening. Voor de rest was het honorarium een vrijwillige gave.

Tuinbouw-weekoverzicht

Groenteprijzen herstelden zich

Grotere export-mogelijkheden

Na de diepe prijsval van verleden week herstelden zich de groenteprijzen weer tot het oude peil. Met name de bonensoorten, die minstens 10 cent per kg omhoog gingen, profiteerden van de grotere vraag, terwijl ook de topaanvoeren al weer voorbij zijn. De reden, dat de prijzen weer omhoog gingen, moet gezocht worden in de verbeterde exportkansen, terwijl ook het koelere weer en het beëindigen van de meeste vacaties een stimulerende invloed had op de prijs. De doordraai beperkte zich tot enkele partijen andijvie, maar zelfs deze gingen later nog weer weg voor consumptie. Er waren zelfs producten, die topprijzen behaalden, o.a. bospeen, savoyekool en kropsla. Er was nog een product, dat van de hernieuwde export profiteerde, nl. de tomaat. Verleden week waren ze op de grote veilingen haast onverkoopt en de week daarop was de hoogste notering nog tot... f 0,80 per kg. Dit waren echter maar uitzonderingen, want de meeste tomaten gingen weg van f 0,40 tot f 0,50 per kg.

Hieruit kan men wel afleiden hoe er in één week tijds enorme prijsverschillen kunnen optreden in de tuinbouw. Voor de handel betekent dat heel vaak verlies, want de verkoop wordt er niet door gestimuleerd, daar in één week de prijs soms verdubbeld wordt. Op de consumptieveilingen komen dergelijke prijsverschillen niet zo vaak voor, maar bij exportveilingen meermalen.

De bonenprijs, die verleden week

in prijs mee, f 0,35—f 0,41 per kg, terwijl de stokprincessebonen het nog tot f 0,54 brachten. De meeste stokprincesse werden rond f 0,50 verkocht. De grote aanvoer van stoksnijsbonen is reeds voorbij. Terwijl in de vacantielijd er vrijwel niemand over dacht snijsbonen te gaan wekken of innemen, ging juist de goedkoopste periode voorbij. Nu de vacantielijd weer bijna voorbij is, komt de vraag naar snijsbonen los, met als gevolg veel hogere prijzen, daar ook de aanvoer steeds kleiner wordt. De prijs beliep nu van f 0,40—f 0,54 per kg. Pronkbonen profiteerden van deze hogere prijzen, want de prijs hiervan bewoog zich van f 0,23—f 0,30 per kg. Dit was ongeveer dezelfde prijs, die verleden week voor de snijsbonen werd besteed. Een enkel partijtje stamsnijsbonen ging van de hand voor f 0,20 à f 0,23 per kg.

Kropsla duur, andijvie goedkoop.

Kropsla is nu een product geworden dat onder de dure groenten gerangschikt kan worden. Voor de A-kwaliteit werd van f 0,10—f 0,15 per stuk besteed, terwijl de mindere soorten nog van f 0,06—f 0,10 oprachten. De andijvie handel was deze week grillig. Maandag doordraaien, Woensdag oplopend tot f 0,16 per kg, Vrijdag weer terugslag. De andijvie blijft deze herfst ook wel goedkoop. Bloemkool is weer heel goed verkoopt. Voor de A-kwaliteit werd van f 0,45—f 0,54 besteed. De B-kwaliteit noteerde nog van f 0,35—f 0,42, terwijl afw. kool verkocht werd van f 0,15—f 0,20 per stuk. Direct na de bloemkool volgt de savoyekool die ook hoge prijzen opbracht f 0,16—f 0,21 per kg. De prijs werd hoofdzakelijk bepaald door de dikte van de kool. Hoe zwaarder de

Er wonen op Ittervecht in de periode rond 1810 - 1820 twee gezinnen die elkaar wellicht geestelijk wel goed kunnen vinden. Er is namelijk sprake van twee 'gemengde huwelijken'!

Klaas en Johanna Huisman - Horsman: Johanna is van katholieke huize, Klaas is protestant. Het gezin blijft protestant, de kinderen die geboren worden zijn gedoopt in de Hervormde Dorpskerk te IJsselmuiden.

Jannes en Hendrina Wezenberg - Felix: Jannes is van katholieke huize, Hendrina is protestant. Het gezin blijft katholiek, de kinderen die geboren worden zijn gedoopt in de Paterskerk te Kampen. Het is bijzonder opvallend dat het protestanten en katholieken geen enkele moeite kost elkaar een woning of een deel van de eigen woning te verhuren!

De boerenwoning heeft altijd één huisnummer en één hoofdbewoner die op dit perceel een tuinderijtje heeft. Omdat het grootste deel van Ittervecht (tot de nieuwe scheiding in 1837) bij de bouwmanswoning hoort en de boerenwoning het met zo'n 15 are bouwland moet doen, zal de huurder elders flink bij moeten werken om zijn gezin te kunnen onderhouden. Het huis zelf is echter groot genoeg om nog een tweede gezin te herbergen, bijvoorbeeld het gezin van een daghuurder, een boeren- of tuindersknecht. Deze onderverhuur levert dan weer wat huuropbrengsten op.

In deze periode is het nog moeilijk om families en adressen te koppelen, omdat huisnummers nog niet veel terug te vinden zijn in verschillende akten en kohieren.

In het Kohier Schoolgeld zien we in de jaren 1827-1832 dat de familie Wezenberg woont op nummer 36 en Jan Stoel op nummer 37. Dit nummer (37) komen we op geen enkele andere plek tegen en hieruit concluderen wij dat de familie Stoel in hetzelfde huis woont als de familie Wezenberg. Jan Stoel en zijn gezin worden (ten minste) vanaf 1815 op dit adres aangetroffen, dat zal dus zijn vanaf hun huwelijk. Wanneer Jannes Wesenberg in 1828 genoemd wordt als de huurder van de boerenwoning, dan is Jan Stoel weer een (onvermelde) onderhuurder van Wezenberg. In het Kohier Hoofdgeld wordt Jan Stoel vermeld als 'behoefstig'. Hij kan en hoeft dus geen belasting te betalen.

117	Wed. Wm Kerke	5	34			
118	A. Potkamp	6	35	8	50	4
119			36	6	50	6
120	Jan Stoel	.	37			
121	J. J. Huyer	!	38			6h
122	W. van der Noe	7	39	29		1
123	J. Veriema	4	40	2	25	8
124	L. van der Vegt	7	41	8	50	6
			42	2	25	7

Detail van het Kohier Hoofdgeld 1835. In dit kohier woont Jan Stoel op nummer 38 en valt hij ook in de categorie 'behoefstig'.

Jan Teunissen Stoel is als zoon van Teunis Jans Stoel en Harmpje Jans van Marlen gedoopt op 28 juni 1789 in IJsselmuiden. Zijn beroep is op 17 maart 1815 bouwman, 1829 keuter en in 1831 daghuurder. Hij is overleden op 4 april 1839 in IJsselmuiden, 49 jaar oud.

Op 17 maart 1815 is Jan, woonachtig onder Zwollerkerspel, te IJsselmuiden getrouwd met Berendje (Batje Berends) Hollander, geboren op 30 januari 1794 in Zalk als dochter van Berend Cornelis Hollander en Gerrigje Gerrits van Hattem. Berendje is overleden op 30 maart 1869 in IJsselmuiden.

Uit het huwelijk van Jan en Berendje Stoel-Hollander zijn geboren te IJsselmuiden:

- Harmpje Stoel, geboren op 10 september 1815. *Zij was getrouwd met Kobus van Zanten.*
- Gerrigje, geboren op 8 mei 1818. *Zij was getrouwd met Cornelis Allon en Berend Schakelaar.*
- Aaltje, geboren op 30 januari 1821. *Zij was getrouwd met Harm Land.*
- Berendje, geboren op 5 augustus 1823. *Zij was getrouwd met Hendrik Felix.*
- Teunis, geboren op 10 april 1826. *Hij was getrouwd met Lubbertje van den Berg.*
- Hendrikje, geboren op 16 mei 1829. *Zij is overleden aldaar op 10 december 1834.*
- Gerrit, geboren op 17 december 1831. *Hij was getrouwd met Egbertje Ruiter en Jacobje Vaandering.*
- Jantje, geboren op 2 december 1834. *Zij was getrouwd met Egbert Vaandering.*
- Hendrik, geboren op 2 april 1836. *Hij was getrouwd met Grietje Driessen.*

Wanneer het eerste kind Harmpje wordt geboren, is de dag ervoor buurvrouw Hendrina Wezenberg van de derde bevallen. Twee kraamvrouwen onder één dak. In het jaar van de geboorte van de jongste, in 1836, vertrekt de familie Stoel naar een ander adres.

Hermanus Meulink en Geertje Mesman

In de kohieren van de hoofdelijke omslag en van de schoolgelden treffen we de naam van A. Meulink aan op het adres wijk II nr. 36 in de jaren 1833 en 1834, met daarbij ook weer de vermelding: vertrokken.

Deze A. Meulink is naar alle waarschijnlijkheid Hermanus (Mannes) Meulink. Hoe men aan A. komt is een raadsel. Deze Hermanus is de enige Meulink in Kampen en IJsselmuiden die de bewoner kan zijn.

Hermanus Meulink, geboren en gedoopt te Mastenbroek op 4 oktober 1804, zoon van Hendrik Meulink en Gerrigje Bartels, wonende onder Zwollerkerspel. Hermanus is op 5 augustus 1830 te Kampen getrouwd met Geertje Dirks Mesman, geboren te Kampen op 18 oktober 1805 als dochter van Dirk Harmsen Mesman en Jennigje Hendriks. Bij hun huwelijk is Hermanus boerenknecht onder Zwollerkerspel en Geertje dienstbode te Kampen.

Geertje Mesman, geboren in 1805, krijgt op 17 juli 1830, als ongehuwde vrouw, een dochter genaamd Dirkje. De naam van de vader wordt in de geboorteakte niet vermeld. Bij het huwelijk met Hermanus Meulink op 5 augustus 1830 wordt dit kind gewettigd (*het kind als het hunne erkend en aangenomen*) en wordt zij Dirkje Meulink. Dirkje, ongehuwd en koopvrouw van beroep, is overleden op 27 mei 1878 te Kampen.

Uit het huwelijk van Hermanus en Geertje Meulink-Mesman zijn geboren:

- Hendrik, geboren op 31 januari 1833 te IJsselmuiden. *Hij was getrouwd met Hendrika Geertruida Schorse.*
- Gerrigje, geboren op 30 augustus 1834 te Kampen. *Zij is overleden aldaar op 23 maart 1837.*
- Gerrigje, geboren op 3 augustus 1839 te Kampen. *Zij is overleden aldaar op 25 september 1843.*
- Jennechien, geboren op 18 maart 1843 te Kampen. *Zij is overleden aldaar op 1 juni 1844.*

Het gezin Meulink heeft in de jaren 1833 en 1834 in de boerenwoning op Ittervecht gewoond, nadat Jannes Wesenberg was vertrokken. Zoon Hendrik is er in ieder geval al geboren. Zij vertrekken zelf vóór 30 augustus 1834 naar Brunnepe in Kampen. Bij de aangifte van de geboorte van zoon Hendrik in 1833 treedt opnieuw buurman Arend Potkamp op als getuige. Hermanus is overleden op 7 oktober 1843 in Kampen, Geertje overlijdt in hoge ouderdom op 27 maart 1900 te Kampen.

Gebroeders Kalter

In 1834 vertrekt de familie Meulink en in 1836 de familie Stoel. In het jaar 1836 treffen we in het hoofdgeldregister twee gezinnen in de boerenwoning. Het gaat om de katholieke broers H. en C. Kalter. Het is niet helemaal duidelijk welk gezin in welke helft en vanaf welke datum daar woont, maar gezien het feit dat buurmannen getuigen bij het huwelijk zou dat best vanaf de trouwdag kunnen zijn.

In hetzelfde register van 1835 staat een (terloopse) vermelding, ergens achterin, dat Arend Kalter (de vader) in de boerenwoning woont. Ik kom dat maar één keer tegen. Het is dus goed mogelijk dat de familie Kalter de familie Meulink in 1834 'opvolgt'. Zij hebben negen kinderen, die allen volwassen worden. De beide oudste zonen trouwen dan dus bij vader en moeder in, terwijl de anderen geleidelijk aan uitvliegen.

In het jaar 1836 is het in ieder geval overduidelijk dat het huis gedeeld wordt door de katholieke broers Hendrikus en Cornelis Kalter.

Hendrikus Kalter en Willemina Knoop

Hij is geboren op 14 maart 1808 in IJsselmuiden als zoon van Arend Kalter en Antonia Kleinpenning. Zijn beroep is afwisselend flanker bij de infanterie in 1834, groenboer in 1836, daghuurder in 1842 en 1844, groenboer in 1847 en tuinman in 1850. Hij is overleden op 7 september 1862 in IJsselmuiden.

Hendrikus is op 28 maart 1834 te IJsselmuiden getrouwd met Willemina Knoop, turfwerkster, geboren op 9 juni 1809 in Kampen als dochter van Joannes Hermanus Knoop en Henrica Eijntink. Zij is overleden op 24 maart 1876 in IJsselmuiden.

Het gezin woont in 1850 (als de zevende wordt geboren) nog in de boerenwoning, maar vertrekt kort daarna naar een woning aan de Baan. Het aantal families Kalter is in IJsselmuiden te groot om duidelijk in beeld te krijgen wie, wat, waar en wanneer. Er worden acht kinderen geboren, waarvan er twee als baby sterven:

Uit het huwelijk van Hendrikus en Willemina Kalter-Knoop zijn geboren te IJsselmuiden:

- Harmina, geboren op 4 augustus 1835. *overleden 1836.*
- Antonia, geboren op 17 december 1836. *Zij was getrouwd met Hermanus Otten.*
- Johannes Hermanus, geboren op 28 september 1839. *overleden 1866.*
- Arend, geboren op 1 januari 1842. *Hij was getrouwd met Dorathea Otten.*
- Johannes, geboren op 1 juli 1844. *Hij was getrouwd met Johanna Otten.*
- Johanna, geboren op 18 februari 1847. *Zij was getrouwd met Lambertus Nieuwenstein.*
- Hendrika Johanna, geboren op 27 juli 1850. *Zij was getrouwd met Albertus Kalter.*
- levenloos jongetje, geboren op 27 mei 1854. *overleden 1854.*

Cornelis Kalter en Maria Johanna Rooij

Hij is geboren op 28 november 1811 in IJsselmuiden als zoon van Arend Kalter en Antonia Kleinpenning. Zijn beroep is arbeider in 1835 en later groenboer. Hij is overleden op 17 juli 1873 in IJsselmuiden.

Cornelis is op 25 april 1835 te IJsselmuiden getrouwd met Maria Johanna Rooij, dienstmaagd, geboren te IJsselmuiden en gedoopt te Kampen 07-07-1810 als dochter van Hendrik de Rooij (schipper zonder vast verblijf) en Anna Ubink. Zij is overleden op 2 januari 1887 te IJsselmuiden.

Het gezin woont vanaf 1845 (als de zesde wordt geboren) aan de Mastebroeker Ringdijk, wijk 1 nr. 82 en in 1860 op de Zandberg. Er worden tien kinderen geboren, waarvan ze er acht naar het graf moeten brengen.

Uit het huwelijk van Cornelis en Maria Johanna Kalter-Rooij zijn geboren te IJsselmuiden:

- Antonia, geboren op 24 januari 1836. *overleden 1855.*
- Johanna, geboren op 2 augustus 1837. *overleden 1854.*
- Arend, geboren op 1 augustus 1839. *overleden 1848.*
- Hendrik, geboren op 22 mei 1841. *overleden 1842.*
- Hendrik, geboren op 15 juni 1843. *Hij was getrouwd met Arendina Kalter.*
- Johannes, geboren op 20 augustus 1845. *overleden 1845.*
- Catharina, geboren op 14 maart 1847. *Zij was getrouwd met Nicolaas Westrik.*
- Arend, geboren op 22 oktober 1849. *overleden 1855.*
- Jacobus, geboren op 26 juli 1852. *overleden 1867.*
- Antonia, geboren op 1 november 1855. *overleden 1857.*

Zoon Hendrik trouwt en krijgt tien kinderen, waarvan er negen overlijden als baby / peuter. De enige zoon die oud wordt blijft ongehuwd. Dochter Catharina trouwt, maar krijgt geen kinderen. En zo kan er dus een toch wel dikke tak van een stamboom afsterven...

De Dorpskerk van IJsselmuiden aan de Dorpsweg

Te midden van al dit 'Kalter-geweld' zijn daar neef Jan Huisman (zoon van Klaas) en Feikje de Jong. Zij trouwen op 16 december 1837 en gaan ook wonen in de boerenwoning. Drie jonge gezinnen in één huis dus. Jan en Feikje krijgen drie kinderen, waarvan de eerste levenloos wordt geboren. Jan overlijdt op 1 februari 1844, nog maar 30 jaar oud. Feikje is in 1848 hertrouwt met de ook nog jonge weduwnaar en groenboer Peter Hoozeboom en trekt bij hem in op wijk 1 nr. 25.

In het jaar 1845 is het gezin van Cornelis Kalter vertrokken en gaat Feikje met haar beide kinderen wonen in de bouwmanwoning bij haar broer Willem de Jong. Arend Potkamp en Trijntje Huisman gaan dan juist van de bouwmanwoning naar de boerenwoning.

Arend Potkamp en Trijntje Huisman

In 1837 koopt Arend Willems Potkamp de helft van het voormalige goed Ittervecht met de boerenwoning (B329) ter grootte van bijna 36 are. Arend en Trijntje wonen sinds hun trouwen in de bouwmanwoning en verhuizen in 1845 met hun zes jonge kinderen één voordeur verderop naar de boerenwoning. Zij wonen dan nu (eindelijk) in hun eigen huis, samen met het gezin van Hendrikus Kalter. Voor de informatie over het gezin Potkamp: zie enkele pagina's terug.

Zoon Willem Potkamp en zijn bruid Femmigje van den Belt wonen een korte periode na hun trouwen in 1854 bij vader en moeder Potkamp in. Dat doen ook dochter Stijntje en haar man Berend Brink de eerste twee of drie jaar na hun huwelijk (rond 1857-1860), waarna zij gaan wonen op de Zandberg (*wijk 2 nr. 45*) en kort daarna aan de Dorpsweg, pal tegenover de Baan (*wijk 1 nr. 19*). Zoon Albert en Driesje van den Belt wonen er dan in de jaren 1863 tot ongeveer 1869. Hoogstwaarschijnlijk in het jaar 1869 ruilen zij met Stijntje en Berend die dan dus weer op Ittervecht komen wonen. Hun jongste zoon Johannes wordt daar in februari 1870 geboren.

Het huis Dorpsweg wijk 1 nr. 19.

Dit huis, wat er nog altijd staat, is in de periode 1860-1875 eigendom geweest van Arend Potkamp. Hij koopt dit van Bernard Pieter Gesinus van Diggelen, Ingenieur bij de Waterstaat, en woonachtig te 's Hertogenbos. Eerst woont timmerman Jan Wagteveld er. Vanaf 1863 wordt het huis verhuurd aan schoonzoon Berend Brink. Vanaf 1869 aan de jongste zoon, Albert Potkamp (1836-1926 en gehuwd met Driesje van den Belt), die er tot 1884 blijft wonen. In het jaar 1875 heeft Albert het huis op zijn naam gekregen wanneer hij het koopt uit de boedelscheiding van zijn vader. In het jaar 1884 wordt het door Albert verkocht aan zijn zwager Berend Brink. Deze verkoopt het daarop aan Harm Bos, de jonge weduwnaar van Trijntje Brink, dochter van Berend en Stijntje, voor een bedrag van 685 gulden. Het huis is nog altijd in bezit van nakomelingen van Harm Bos, die veehouder én kleermaker was en leefde van 1858 tot 1931. Albert Potkamp verhuist naar de woning van Feike de Jong in de Zak (hoek Tuinstraat/Lijnbaanstraat).

Het huis van Harm Bos begin twintigste eeuw, pal tegenover de Baan en tegenwoordig Dorpsweg 69

Naast verschillende familieleden is er blijkbaar ook nog ruimte voor vreemden in huis. In de jaren 1861 tot 1869 woont het echtpaar Johannes Antonius Rekveld (1827-1901) en Maria Lucretia van Dam (1838-1916) onder het dak van de boerenwoning. Zij trouwen in 1861, maar krijgen geen kinderen. Het dienstbodenregister geeft verder nog aan dat er een bepaalde periode een inwonende dienstbode is. Zij heet Jennigje Bastiaan, is onverwant en komt uit Grafhorst.

Trijntje Potkamp-Huisman is op 16 november 1864 overleden (*aan de Zandberg, wijk II nr. 63*) in haar geboortehuis, de boerenwoning op Ittervecht. Het is niet duidelijk of Arend steeds bij de kinderen is blijven wonen, of ook nog ergens anders heeft (in)gewoond. Rond 1881-1884 heeft hij in ieder geval ineens weer enkele jaren als adres wijk 2 nr. 124, dat is bij Berend en Stijntje in huis. Arend is overleden te Grafhorst (*huis nr. 1*) op 10 november 1887, 90 jaar oud, en begraven te IJsselmuiden. Zijn laatste jaren sleet hij in huis bij Hendrik Tuinman (1820-1880 / wagenaar van beroep) en dochter Grietje Potkamp. Ook kleinzoon Arend Tuinman van 1863 trouwt in 1885 bij moeder in en zo maakt Arend zelfs nog de geboorte van twee achterkleinkinderen van heel dichtbij mee...

Een tussenstand voor wat betreft de huisnummering

<i>Huisnummer van de boerenwoning:</i>	<i>1828</i>	<i>wijk 2 nr. 36</i>
	<i>1835</i>	<i>wordt het vernummerd tot wijk 2 nr. 34</i>
	<i>1845</i>	<i>wordt het vernummerd tot wijk 2 nr. 38</i>
	<i>vanaf ongeveer 1860</i>	<i>wijk 2 nr. 63</i>
	<i>vanaf ongeveer 1880</i>	<i>wijk 2 nr. 124</i>
	<i>vanaf ongeveer 1890</i>	<i>wijk 2 nr. 139</i>
	<i>vanaf ongeveer 1900</i>	<i>wijk 2 nr. 137</i>
	<i>1913 : familie Brink woont op</i>	<i>wijk 2 nr. 145</i>
	<i>1924: familie Brink woont op</i>	<i>wijk 2 nr. 209</i>

Berend Brink en Stijntje Potkamp

Vanaf ongeveer 1869 wordt het huis van Arend Potkamp, de boerenwoning, dus mede bewoond door Berend en Stijntje Brink, zijn dochter en schoonzoon met hun zes kinderen. Hun jongste zoon, Johannes, wordt er in 1870 geboren.² Hij is onze overgrootvader die is geboren, getogen, getrouwd en een gezin kreeg op Ittervecht. In 1949 is hij daar ook gestorven.

Berend Brink is geboren op 5 januari 1836 te IJsselmuiden (op de Zandberg) als zoon van Lubbert Brink en Roelofje Dekker. Zijn beroep is 'boerenwerk doende - groenboer'. Op 13 juni 1857 trouwt hij te IJsselmuiden met Stijntje Potkamp, geboren op Ittervecht in 1829 en dochter van Arend Potkamp en Trijntje Huisman.

Uit het huwelijk van Berend en Stijntje Brink-Potkamp zijn geboren te IJsselmuiden:

- levenloze zoon, geboren op 7 oktober 1857.
- Lubbert Brink, geboren op 8 november 1858. *Hij was getrouwd met Jentje Wissink en Gerritje brouwer.*
- Trijntje Brink, geboren op 5 februari 1860. *Zij was getrouwd met Harm Bos.*
- Roelofje Brink, geboren op 12 maart 1861. *Zij was ongehuwd.*
- Arent Brink, geboren op 6 oktober 1863. *Hij was getrouwd met Willempje van den Belt.*
- Berendje Brink, geboren op 20 januari 1865. *Zij is overleden aldaar op 6 november 1865.*
- Berendje Brink, geboren op 8 augustus 1866. *Zij is overleden aldaar op 15 mei 1885.*
- Jannes Brink, geboren op 27 maart 1868. *Hij is overleden aldaar op 3 april 1868.*
- Johannes Brink, geboren op 20 februari 1870. *Hij was getrouwd met Remmetje Brouwer.*

de eerste drie kinderen zijn geboren op het adres wijk II nr. 63 (Kerkepad)	(Berend is groenboer)
Roelofje is geboren op het adres wijk II nr. 45 (op de Zandberg)	(Berend is daghuurder)
de volgende vier kinderen zijn geboren op het adres wijk I nr. 19 (Dorpsweg)	(Berend is daghuurder)
de jongste is geboren op het adres wijk II nr. 63 (Kerkepad)	(Berend is groenboer)

Als Arend Potkamp 77 jaar oud is gaat hij zijn bezittingen verkopen. Een en ander wordt aangekondigd in de Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant.

De Notaris **HÖFELT** te Kampen zal Maandag 25 Januarij e.k., des namiddags 2 uur, „in de Zon” te IJsselmuiden, publiek verkoopen:

I. Eene veehouderswoning

met schuur en tuin, in het dorp IJsselmuiden, staande op f 775. II. Bouw- en weiland, achter het land van VAN STAVEREN te IJsselmuiden, groot 0.62.60, staande op f 1600. III. Bouw-, groen- en rietland aan de Trekvaart te IJsselmuiden, groot 1.18.12, staande op f 2212. IV. Eene veehouderswoning met hooiberg en bouwland achter de R. C. kerk aldaar, groot 0.45.12, staande op f 2772.

Alles aan te wijzen door ALBERT POTKAMP, bewoner van perceel I.

V. Een huis, erf en grond bij den Zandberg te IJsselmuiden, in huur bij HARM VAN DEN BELT, staande op f 381.

Akte van boedelscheiding van Arend Potkamp.³ We schrijven 1875. Op 11 januari van dat jaar waren ten huize van Hermanus van Regteren (herbergier in de herberg van Ridderinkhof aan de Trekvaart) de volgende personen bijeen: Notaris Höfelt, diverse getuigen, Arend Potkamp en zijn zonen en schoonzonen, vertegenwoordigende hun vrouwen. Bijeen ten verzoeke van Arend Potkamp en zijn erfgenamen om vier percelen openbaar te verkopen.

Perceel 1: huis, schuur, erf en tuin in het dorp, sectie B, no 224 en 224a

Perceel 2: bouw en weiland ter grootte van 62 are, sectie B, no 237, 238, 239 en 240

Perceel 3: bouw-, groen en rietland aan de Trekvaart ter grootte van 1 hectare en 18 are, sectie B, no 821, 822, 823 en 824

Perceel 4: een huis met hooiberg, erf en bouwland, gelegen te IJsselmuiden aan de weg, achter de Roomsche Catholieke Kerk, sectie B, no 329, 1 are en 52 centiare groot en no 833, 43 are en 60 centiare groot; bezwaard met een jaarlijksche thins groot 65 cent, ten behoeve van de Hervormde Kerk der Gemeente IJsselmuiden. Bij monde verhuurd zijnde aan Berend Brink voor 95 gulden per jaar.

Perceel 5: een huis, erf en grond bij de Zandberg te IJsselmuiden, in huur bij Harm van den Belt, staande op f 381,00. (*Harm Willems van den Belt, dagloner, huwt 12 Juli 1836 Hendrikje Vaandering. Het gaat hier om een huisje in Het Bos, kort tegen de Grafhorsterdijk.*)

Bij de percelen 1 en 2 wordt vermeld dat deze worden verhuurd aan Albert Potkamp, die zelf op perceel 1 woont (dat is aan de Dorpsweg); bij de percelen 3 en 4 dat deze verhuurd worden aan Berend Brink, die zelf op perceel 4 woont (dat is de boerenwoning op Iftervecht).

Op 25 januari 1875 komt iedereen weer bij elkaar om tot definitieve verkoop over te gaan. Door verschillende bieders wordt geld geboden, perceel 4 wordt ingezet op f 2772,- door Willem Leene, 'die het hoogste vrijliet'. Uiteindelijk worden de percelen 1 en 4 niet verkocht aan de hoogste bieders. Dit komt omdat de familie Potkamp het gebodene waarschijnlijk niet genoeg vindt en er daarom zelf overheen biedt. Albert Potkamp koopt perceel 1 voor f 785,- en Arend Potkamp zelf koopt perceel 4 voor f 2930,- (dit gebeurt na het van te voren bedongen beraad van één uur). In de akte wordt dan vermeld: '...bij boedelscheiding toe te bedelen, waartoe partijen zich verbinden, terwijl gemelde hoogste bieders verklaren respectievelijk die goederen voor de uitgedrukte sommen bij scheiding in hun deel te zullen aannemen.'

In mei 1888, kort na het overlijden van zijn schoonvader Arend Potkamp, leent Berend f 2000,- van de dames Kerke. Het lijkt me dat Berend toen (pas) het huis aan de overige erfgenamen heeft betaald. De bijbehorende notariële akte beschrijft dat Berend Brink, groenboer, wonende te IJsselmuiden, een geldbedrag van 2000 gulden leent van de buurdames, de vrijgezelle zusters Aaltje en Johanna Kerke tegen 4,5% rente. Tot zekerheid en waarborg voor bovengenoemd kapitaal wordt verhypothekend: een huis en erf met bijgelegen bouwland, tezamen ruim 45 aren in volle eigendom en met geen andere hypotheek bezwaard. De schuldenaar is nu verplicht zijn hele spul te verzekeren tegen brand.⁴

Berend Brink is overleden op 13 oktober 1891 in de boerenwoning, slechts 55 jaar oud.

De notaris is op 27 november 1891 'ten sterfhuize van erflater Berend Brink'. Berend heeft als enige erfgenamen nagelaten zijn vier kinderen, Lubbert, Arent, Roelofje en Johannes. Alle roerende en onroerende goederen worden opgeschreven en de bijbehorende bedragen worden opgeteld. De goederen zijn gelaten en gebleven in het bezit en de bewaring van de aangeefster, Stijntje Potkamp.

Op 12 januari 1892 verschijnt Stijntje met haar kinderen op het notariskantoor om de boedelscheiding in een akte op te nemen. Er is dus sprake van een onderhandse akte van 27 november en van een officiële akte van 12 januari. Het mooie van deze akten is dat we precies weten wat alle bezittingen van het gezin Brink waren. Van de kool tot de geit, van de lepels tot het hooi, alles is beschreven.⁵

- Voor de complete boedelscheiding van wijlen Berend Brink verwijs ik u naar bijlage VI

De jongste zoon, Johannes, is 21 jaar en in die tijd is dat nog minderjarig. Zijn moeder en oudste broer worden zijn voogden. Ook Peter Olofsen, kantoorbediende, wonende te Kampen, 'wordt door den heer kantonrechter benoemd tot deelvoogd over Johannes Brink, minderjarig kind van wijlen Berend Brink'. Johannes, altijd Jannes genoemd, blijft bij moeder Stijntje wonen en zet het tuindersbedrijfje door. In 1896 trouwt hij met Remmeltje Brouwer en uiteraard trekt ook Remmeltje bij moeder in.

Aan
Heeren Burgemeester
en Wethouders
van IJsselmuiden.

De ondergeteekende Medewer
B. Brink te IJsselmuiden, ver-
klaart te haan toestemming
te willen verklaren om twee
tijden van een te bouwen
steltemberg in de nabijheid
van den Nieuwe weg, met
piet te mogen dekken.

IJsselmuiden. 23 Juni '92
W. d. Brink

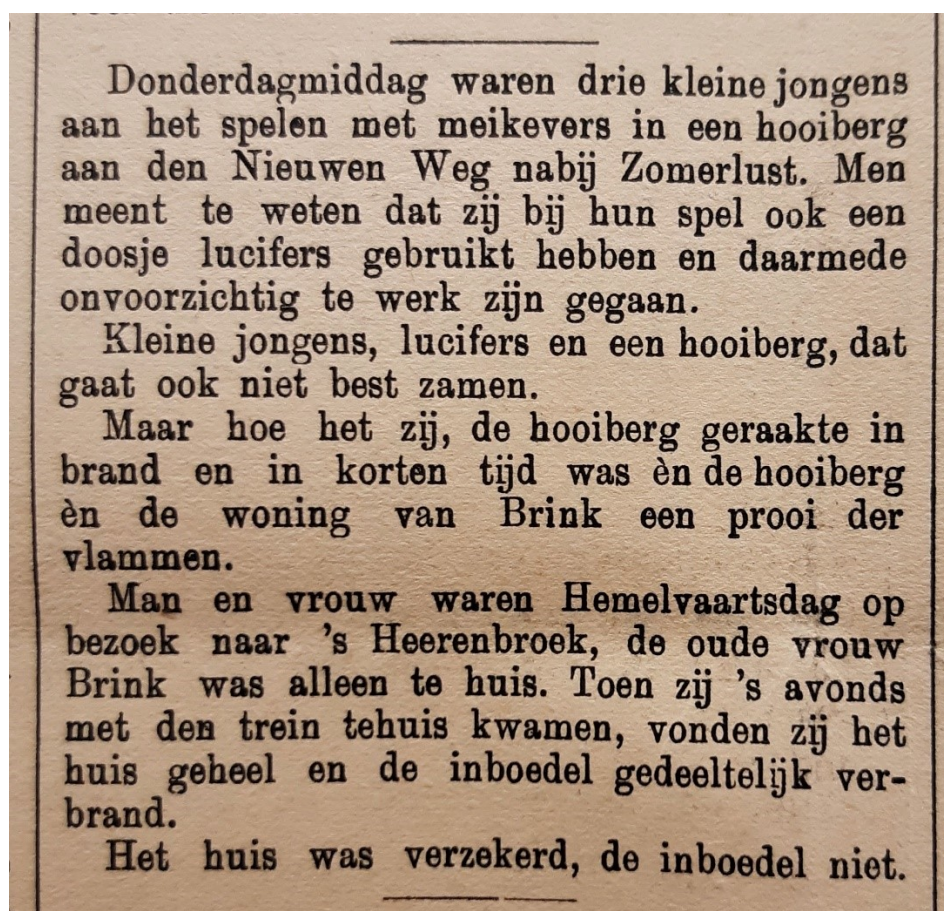
Johannes Brink en R Emmeltje Brouwer

Johannes Brink, groenboer van beroep, trouwt op donderdag 30 april 1896 te IJsselmuiden met R Emmeltje Brouwer. Zij is geboren op 30 september 1874 aan de Bisschopswetering, wijk IV nr 13, als dochter van Albert Brouwer en Gerrigje Timmerman. R Emmeltje is gedoopt op 20 juni 1875 in de kerk van Mastenbroek en bij deze (uitgestelde) doop is haar vader al overleden.

Uit het huwelijk van Jannes en R Emmeltje Brink-Brouwer zijn geboren te IJsselmuiden:

- Stijntje, geboren op 9 augustus 1897   *Zij was getrouwd met Arend Evink.*
- Albert, geboren op 28 mei 1899   *overleden 1901.*
- Gerrigje, geboren op 5 oktober 1901   *Zij was getrouwd met Aart Buijert.*
- Albert, geboren op 8 mei 1904   *Hij was getrouwd met Janna van de Belt.*
- Berend, geboren op 2 mei 1907   *overleden 1916*
- Gerrit, geboren op 5 juli 1909   *Hij was getrouwd met Hendrika Rozendaal.*
- Trijntje, geboren op 2 mei 1911   *overleden 1934*
- Anton, geboren op 4 september 1912   *Hij was getrouwd met Hendrikje Boer en Aaltje Elbers.*
- Lubbertha, geboren op 30 oktober 1915   *Zij was getrouwd met Dirk Jager.*

Korte tijd na het huwelijk van Jannes en R Emmeltje overkomt hen iets verschrikkelijks. Het verhaal gaat dat ze op Hemelvaartsdagmiddag 1897 gaan toeren met paard en wagen richting 's Heerenbroek. R Emmeltje is inmiddels bijna zeven maand zwanger van de eerste. Op deze middag is hun hele huis afgebrand. Stel je eens voor hoe deze mensen tegen de avond thuis zijn gekomen. Hun huis, hun bedrijf, hun leven, hun alles...

De Kamper Courant van zondag 30 mei 1897 bericht over de brand

In het archief van de voormalige Gemeente IJsselmuiden en wel in de uitgaande stukken, is de volgende aangifte te vinden:

Nr.118 : registers van uitgaande brieven

aan: officier van justitie te Zwolle; brand; 28 mei 1897

Hierbij heb ik de eer u te berichten dat gisterenmiddag omstreeks half vier de woning met steltenberg, staande in de nabijheid van den Nieuwe weg te IJsselmuiden, toebehorende aan de weduwe B. Brink en bewoond door den warmoezenier J. Brink, een prooi der vlammen is geworden, ook een gedeelte van den inboedel is verbrand, de levende have is gered.

Het huis en steltenberg waren verzekerd voor fl. 1000,00 bij de maatschappij Concordia te Zwolle, de inboedel was niet verzekerd.

Vermoedelijk is de brand ontstaan doordat drie kleine jongens, waarschijnlijk uit Kampen, een kleine mijt hooi, staande naast de steltenberg, hebben in brand gestoken, want Hendrik Nieuwenhuis, oud 15 jaar, en Willem Kanis, oud 13 jaar, beiden wonende te IJsselmuiden, hebben toen de mijt in brand stond drie onbekende kleine jongens over het bouwland, gelegen bij het huis, zien vluchten.

In het archief van het Kadaster lees ik de woorden 'slooping' en 'herbouw'. Op een hulpkaart lees ik zelfs: 'op dezelfde fundamenten herbouwd huis'. Bij de aanleg van een nieuwe gasleiding naar buiten (t.b.v. de nieuwe keuken) vonden we enkele jaren geleden op Kerkepad 6 in en op de fundering veel hergebruikte stenen die aan één zijde erg zwartgeblakerd waren. Ook de fundering van een stuk buitenmuur iets verder vertoonde veel sporen van een hevige brand.

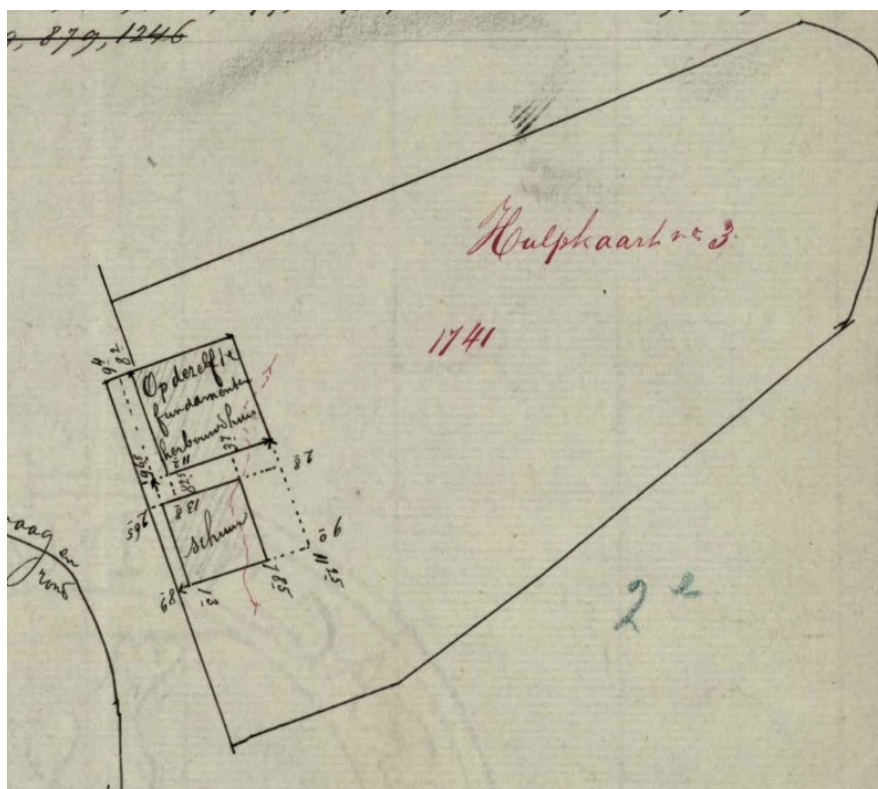
Eenzijdig zwartgeblakerde stenen die zijn hergebruikt in de fundering. Foto 2007

In de Kamper Courant van 13 Juni 1897 wordt de herbouw van de woning publiekelijk aanbesteed:

Aanbesteding. - Op Woensdag 16 Juni e.k. des nam. 5 uur, in het café 'Zomerlust' te IJsselmuiden, zal worden aanbesteed het herbouwen van een woning, voor de Wed. B. Brink te IJsselmuiden. Aanwijzing Maandag 14 Juni a.s. nam. 5 uur op het terrein nabij de R.K. Kerk.

In de Kamper Courant van 20 Juni 1897 wordt vermeld dat er is ingeschreven door zeven Kamper aannemers en tevens door aannemer D. Rietman te IJsselmuiden voor een bedrag van f 1137,-. In de krant staat dat de gunning is aangehouden, maar hoogstwaarschijnlijk is Rietman (met de een na laagste prijs) de herbouwer van de woning geweest.

Informatie uit het kadaster met de hermeting in 1899

Op de datum 27 Mei 1897 is het huis van de familie Brink afgebrand, wat dus het einde betekent van de boerenwoning behorende bij het goed Ittervecht. Het huis en erf staan op dat moment nog op naam van moeder Stijntje Brink-Potkamp (wed. B. Brink). Stijntje leeft na deze ingrijpende gebeurtenis nog ruim twee jaar en geniet vast veel van haar kleindochter Stijntje. Op 18 augustus 1899 is zij op Ittervecht overleden, de plek waar ze 70 jaar daarvoor is geboren.

- *Voor verdere genealogische gegevens over de familie Brink verwijs ik u naar bijlage VII*

Noten

¹ SAK R.K. Trouwboek Paterskerk Kampen 1652-1811.

² Dit in tegenstelling tot wat ik beweerde in het familiealbum 'Mien Lieve Tied' - waarvoor excuus.

³ Akte nr. 5067 / Mr. A. Höfelt / 11 januari 1875.

⁴ Akte nr. 899 / Mr. A. Höfelt / 8 mei 1888.

⁵ Akte nr. 1911 / Mr. A. Höfelt / 27 november 1891 en akte nr. 1931 / Mr. A. Höfelt / 12 januari 1892.